

1991

20 Ft

Nekünk fújták



Szűknek bizonyult a pilisvörösvári Művelődési Ház azon a szeptemberi hétvégén, amikor a német nemzetiségi zenekarok adtak egymásnak randevút. A kétévenként megrendezett fúvósta-lálkozó mindig olyan esemény volt, amelyre különös gondossággal készültek a szervezők. A Magyarországi Németek Szövetsége most a pilisvörösvári német nemzetiségi kultúregyesülettel -a Heimatvereinnel- karöltve, a Művelődési Ház dolgozóinak segédletével hozta ide, Vörösvárra ezt a rangos eseményt.

A hagyományok szerint szeptember második hétvégéjére kitűzött napon az ország minden részéről érkeztek zenekarok. Így a Werischwarer Blaskapelle mellett vendégként köszönthettük a dunabogdányi, a soroksári, a táti, a csolnoki, a móri és a jánossomorjai fúvósokat csakúgy, mint a Palotabozsok-Mohács-Somberek képviselőjében megjelent zenészeket.

Az elődöntőből feljutó hat zenekart tekintélyes zsűri jelölte ki. Farkas Antal zeneszerző, Marosi László, a Honvédség Központi Zenekarának vezető karnagya, valamint Rudolf Péter főiskolai tanár biztosították szakértelmükkel a pártatlan bírálatot.

A legjobb hat együttes gálaműsorát zsúfolt nézőtér előtt dr. Manhertz Károly címzetes államtitkár és Botzheim István polgármester nyitotta meg, köszöntve a vendégeket és a pilisvörösvári közönséget. A három órás műsor végén került sor a díjak átadására. A Magyarországi Németek Szövetsége pénzdíjakkal, a helyi önkormányzat ajándéktárgyakkal ismerte el a legjobbak teljesítményét.



Zwei Tage hindurch war unsere Gemeinde von Blasmusik laut. Am 14. und 15. September veranstaltete nämlich der Verband der Ungardeutschen, zusammen mit dem Heimatverein in Werischwar das zweijährlich stattfindende Landes-Bläsertreffen ungarndeutscher Blaskapellen.

Die anwesenden Kapellen wurden von einer Fachjury bewertet. Ausser der Kapelle von Werischwar beteiligten sich die Blaskapellen aus Bogdan, Schorokschar, Boschok-Mohatsch-Schomberg, Taat, Tscholnok, Moor und St.Johann. Die sechs Kapellen, die an der Festveranstaltung aufgetreten sind, wurden von Anton Farkas, Komponist und Dirigent, Peter Rudolf Hochschullehrer und László Marosi, Leitender Dirigent der Zentralkapelle der Armee ausgewählt.

Das Galaprogramm wurde von Dr. Karl Manherz, Staatssekretär und Stefan Botzheim Bürgermeister, im Kulturhaus eröffnet. Die Liebe zur Blasmusik unserer Einwohner zeigt die Tat, dass das Kulturhaus sich für die Interessenten als zu klein zeigte. Nach dem dreistündigen Programm wurden seitens des Verbandes der Ungardeutschen Geldpreise und von unserer Selbstverwaltung Geschenke an den Kapellmeistern erteilt. Unter den ersten drei Kapellen befanden sich die Musiker aus Taat, Schorokschar und Boschok-Mohatsch-Schomberg. Letzteren konnten auch, als die Besten, das Silberplakett übernehmen, das zum Gedenken des Komponisten Josef Bányai-Bader gestiftet wurde.

A TARTALOMBÓL:

- Egy régi-új barátság...3.o.
- Eltávoztak közülünk....4.o.
- Kedvenceink II.....6.o.
- Sorok között olvasva...7.o.
- Egy kiállítás képei...10.o.
- A játszótársam,mondd...11.o.
- Die Geschichte.....12.o.
- Rózsalányok II.....12.o.
- Környezetvédők.....15.o.

Képviselőtestületi határozatok

Határozat:

A képviselőtestület 1991. szept. 9-i hatállyal jegyzővé nevezi ki Kovácsné Labancz Hajnalkát, akinek munkabérét havi bruttó 35.000 Ft-ban állapítja meg.

Fel.: polg.mester H.idő: 1991.09.09.

H.: 14 igen, 1 nem, 0 tartózkodás.

Határozat:

A képviselőtestület felkéri az ügyrendi bizottságot, a polgármestert és a jegyzőt, hogy az SZMSZ mellékleteit készítse el.

Fel.: polg.mester H.idő: 1991.12.31.

H.: 16 igen /egyhangú/.

Határozat:

A képviselőtestület a költségvetés 1991. első félévi teljesítéséről szóló tájékoztatót az előterjesztés szerint elfogadja.

Javasolja, hogy:

-a tartalékokat, amennyiben azok rendelkezésre állnak, elsősorban útépitésre irányozza elő;

-a fejlesztéseket maradéktalanul hajtsa végre;

-a hivatal munkáját a lehető legtakarékosabban végezze;

-a Községgondnokság gazdálkodására különös figyelmet fordítson a hivatal, a bizottságok.

Fel.: polg.mester H.idő: 1991.09.26.

H.: 15 igen /egyhangú/.

Határozat:

1. Képviselőtestületünk egyetért azzal, hogy rendezzük a Klapka utcai iskola területének tulajdonviszonyait. A terület maradjon Pilisvörösvár községé, ugyanakkor mindaddig, amíg oktatási tevékenység folyik az épületben, 10 évenként meghosszabbítható ingyenes telekhasználatot biztosít Pilisvörösvár Önkormányzata a területre. A telken lévő tornaterem működési idejéből a pilisvörösvári egyesületnek használati időt kérünk biztosítani, a később megbeszélte feltételekkel.

2. A közigazgatási terület módosítására szóló kérést képviselőtestületünk megértéssel fogadja. Erdemi tárgyalásokat csak a kárpótlási törvény végrehajtása és az önkormányzati földek rendelkezéséről szóló törvény megszületése után lehet folytatni.

3. A Klapka utcai útjavításra költségvetésünk nem tartalmaz egyösszegű előirányzatot. Így a 787.500 Ft -pilisvörösvári lakosokra jutó- összeget az út elkészülte után a jogszabályok szerint közműfejlesztés címén begyűjtjük.

H.: 14 igen, 0 nem, 1 tartózkodás.

Határozat:

A képviselőtestület a Bajor Szabadállam Parlamentjéhez küldendő levéltervezetet elfogadta.

Fel.: OKSB H.idő: 1991.12.31.

H.: 14 igen /egyhangú/.

Határozat:

Az önkormányzati testület vásárolja meg a Pilisvörösvár, Kápolna u. 10. sz. alatti ingatlant tájház céljára. Dr. Gál Tibor készítse el az adásvételi szerződést, és felhatalmazza a testület a szerződés aláírására.

H.: 13 igen, 0 nem, 1 tartózkodás.

Határozat:

A testület felhatalmazza Margittai Lászlót, hogy tárgyaljon a STRABACK képviselőjével; amennyiben a jelenlegi árajánlatnál kedvezőbb feltételeket tud kiharcolni, jóváhagyja a testület a parkoló megépítésének javaslatát.

Határozat:

A képviselőtestület döntött, hogy a Templom téri Általános Iskola és a Vásár téri Általános Iskola pénzügyi fedezetet kapjon taneszközök, írásvetítők stb. vásárlására.

H.: 11 igen /egyhangú/.

Tájékoztató a telefonhálózat fejlesztési lehetőségeiről

Tisztelt Vörösvári Polgárok!

Engedjék meg, hogy tájékoztassam Önöket Pilisvörösvár illetve a környező települések telefonfejlesztési lehetőségeiről.

1991. május 23-án a Solymári Polgármesteri Hivatalban a Magyar Távközlési Vállalat illetve a Nagykovácsi területén működő Első Hazai Távközlési Rt. tett előterjesztést fejlesztési elképzeléseire.

A MATÁV elképzeléseinek lényege: a vállalat egy hároméves /még jóvá nem hagyott/ terv alapján az országos gerinchálózat valamint a megyeszékhelyek főközpontjainak építését tekinti elsődleges feladatának.

1991. III. negyedévére ígérték, /ami időközben el is készült/ a Szentendre-Pomáz-Csobánka-Pilisvörösvár-Solymár /Pilisszentiván/ vonalom építendő optikai kábel tervének elkészítését. Ez Pilisvörösváron egy 1500 /későbbiekben követhető/ digitális központ elhelyezésére ad lehetőséget. A terv kivitelezésére a MATÁV 1993-1994-ben lát lehetőséget. A helyi távbeszélő hálózat tervezéséhez, építéséhez helyi kezdeményezést, magántőke bevonását kívánja igénybe venni.

Az Első Hazai Távközlési Rt. igazgatói ismertette eredményeket közölték, hogy ellentétben a MATÁV-val az Rt. előfizetői telefonvonalak tulajdonosai is, tehát áthelyezhetik, eladhatják azt. Ezen kívül részesülnek a szolgáltatás hasznából, azaz a társaság működési területén + jelenleg Nagykovácsiban - öt helyett négy forintért telefonálnak. A helyi ezer vonalas központ és hálózat kiépítése 11 hónap alatt valósult meg. Jelenleg a belvárosi központhoz kapcsolódnak, budapesti számuk van. Egy vonal költsége belterületen 45 e Ft, ez megközelíti a MATÁV által hirdetett költséget ami 50 e Ft.

folgt. →

A térség önkormányzatainak felkérése alapján az Első Hazai Távközlési Rt. koncesszióért folyamodott a Hírközlési Tárcához. A Hírközlési Tárca válasza az elkövetkező hetekben várható. Pozitív válasz esetén az Rt. tökeemelést hirdet, bővíti a társaságukat, így az önkormányzatok lehetnének a befektetők. A társaság tagja maradna a MATÁV is részben jelenlegi vagyonával, részben fejlesztésre szánt eszközeivel. A működtetés hasznát /nyereséget/ az önkormányzatok visszakapnák, amit közcélokra lehet majd fordítani. A fentiekből látható összetett műszaki, gazdasági és jogi kérdésekről van szó.

A kulcskérdés jelen pillanatban a koncesszió megadása illetve megtagadása, illetve elnyerése.

Önkormányzatunk minden eszközzel azon van, hogy a leggazdaságosabb, és a leggyorsabb megoldást megtalálja a korszerű telefonhálózat kiépítésére. Ennek érdekében biztosítjuk részvételünket a fenti témában rendezendő megbeszélésen.

Igérem, hogy a koncessziós döntésről, önkormányzatunk állásfoglalásáról Önöket tájékoztatni fogom, és kérem fognak segítségüket közös problémánk mielőbbi megoldására.

Tisztelettel: **dr. Gál Tibor**
alpolgármester

FELHÍVÁS

Értesítjük a lakosságot, hogy KÁRPÓTLÁSI ÜGYEIKBEN eligazítást nyújtó tájékoztató kiadványok A Polgármesteri Hivatal ügyfélszolgálati irodájában, a Könyvtárban és a Művelődési házban díjmentesen átvehetők.

A TSZ-be vitt földek listája névsor szerint a Községházán megtekinthető.

Polgármesteri Hivatal

A **COMPALMANACH** kiadó kft. 1991-ben jelentette meg **Idegenforgalmi Almanach** című kiadványát, amely a Magyarországon található szálláshelyek /hotel, kemping, panzió, privát szállás stb./ jegyzékét tartalmazza, feltüntetve azok jellemzőit.

Az almanachot minden évben -felfrissített adatokkal- szeretnék megjelentetni.

Kérünk minden **szálláshely tulajdonost**, hogy amennyiben szerepelni kíván az 1992-es Idegenforgalmi Almanachban, úgy jelezze ezt a kiadó felé. A kiadó a jelentkezést követően egy kérdőívet juttat el Önhez, amelyet kitöltve a kiadó rendelkezésére bocsátja az almanachban megjelentetni kívánt adatokat.

A kiadó címe: COMPALMANACH Kiadó kft. Budapest, I. ker. Szentháromság tér 6. 1536.

EGY RÉGI - ÚJ BARÁTSÁG

Egy régóta meglévő, "lappangó" kapcsolat vált hivatalossá, amikor **Gerstetten** polgármestere, Merkel úr önkormányzati képviselő-társaival Vörösvárra látogatott.

A küldöttség némi késéssel érkezett a Polgármesteri Hivatal elé, ahol Botzheim István polgármester, Krupp László és Gál Tibor alpolgármesterek, Sörös János, a nemzetiségi bizottság vezetője, valamint Gromon István, a KDNP frakcióvezetője fogadták. A fogadóbizottság kiegészült Labbant Lajos plébános úrral, Hofher József káplán úrral, valamint a kapcsolat létrejöttét szorgalmazó Schäffer Lőrincsel, és Wenczl Józseffel, a táncscsoport vezetőjével.

A polgármester üdvözlő szavait követően Klaus Merkel úr megköszönte a fogadtatást és kifejezte reményét, hogy a két település kapcsolatai a jövőben elmélyülnek. Ezt követően került sor annak az adománynak az átadására, amelyet az épülő ligeti templom munkálataira gyűjtöttek a gerstetteni egyházközségek. Maga a gerstetteni önkormányzat 4.000 márkával járult hozzá az ajándékhoz. Labbant plébános úr meleg szavakkal köszöntötte meg a nagyvonalú adományt.

A vendégek ezt követően rövid kirándulást tettek a faluban. A Kálvária, az épülő templom, végül a református templom voltak egyebek mellett útjuk állomásai. Itt, az igen gondosan, jó ízléssel kialakított templomkertben, majd Riskó János lelképásztor lakásában barátságos beszélgetés folyt. Merkel úr személyes adományt nyújtott át az egyházközség javára.

Az ebédet követően a két küldöttség rövid megbeszélést tartott a Polgármesteri Hivatalban, majd rövid kitérő után -Schäffer Lőrinc zenekarvezető meghívását fogadták el- a küldöttség elutazott Pilisvörösvárról.

- szerk. -

Az igazat és a valódit is

/A hiteles függetlenség nyomában/

A Pilisvörösvár Ma újság története a Janus-arcú politika paródiába illő játéka, amelyet kronológiai sorrendben szeretnénk a Tisztelt Olvasó elé tárni. A cikket tükörnek szánjuk, szeretnénk, ha az érdekelteknek tanulságul szolgálna.

A régi pártállamban szerveződő helyi MDF vezetősége megkereste a helyi MSZMP pártbizottságát egy közös községi lap létrehozása ügyében. Az MSZMP elfogadta a javaslatot, és a helyi MDF, a helyi Tanács és a helyi MSZMP megegyezett a "Pilisvörösvár Ma" c. nagyközségi lap létrehozásában. Önre bízunk, T. Olvasó, hogy eldöntse, az adott átmeneti tör-

ténelmi korszakban kit mi motivált az ügy kapcsán.

A következőkben az alapítók írásban rögzítették az újság célját, működési módját, kereteit és szervezeti formáját. A felelős kiadó az MDF akkori vezetője, Botzheim István úr lett, a Pilisvörösvár Ma elnevezést az MDF javasolta. A felelős szerkesztőt és a szerk. bizottságot a tulajdonosok jogállásuknak megfelelően jelölték ki.

Az újság megjelenése és folyamatos megjelenetése valóságos tény lett, ami néhány ember áldozatos munkájának gyümölcseként értékelhető. Az első "hőskorszak" után megváltoztak a külső társadalmi körülmények. Átszerveződtek a tulajdonosok közötti politikai és társadalmi erőviszonyok, s mivel politikai kultúránk olyan, amilyen: ez az újság további működését is befolyásolta.

A hatalomba került MDF fokozatosan kivonult a szerkesztőségéből, a felelős kiadó gyakorlatilag elhatárolta magát a szerkesztéstől. Véleményünk szerint ez a tény indította el azt a folyamatot, amit most olyan szenvedélyesen bírál az MDF vezetősége. Az önkormányzati választások után sajnos, véglegesen megszakadt a tulajdonosok közötti együttműködés, mivel gyakorlatilag az MDF és az Önkormányzat tárgyalt minden kérdésben, az MSZP-t mint társtulajdonost ezekből kizárták. Természetesen nem hallgathatjuk el, hogy létrejött egy ad hoc-bizottság, állítólag azzal a céllal, hogy konszenzussal döntson az újság sorsáról. Sajnos, a bizottság tevékenysége egy rosszul sikerült színjátékra sikeredett; először is a bizottsági ülések előtti álláspontok már jelezték -itt alibi megoldásról lesz szó; másodsorban a résztulajdonosok nem egy súlycsoportba tartoztak. Lényegében az MSZP-nek léte volt a tét, sajnos, bizonyos köröknek éppen ez volt a célja.

A kizsorítósi procedúra első jeleit tapasztalva értetlenül szemléltük a tényeket, mivel meggyőződésünk szerint az MSZP mint jogutód minden esetben teljesítette az alapkötelezettségeket. Azon kívül sem anyagi, sem helyzeti előnyökben nem részesültünk az inkriminált időszak alatt.

A felelős kiadó ellentmondásos magatartása nagyban hozzájárult a jelenlegi állapotok kialakulásához. Véleményünk szerint, mivel jogállamban élünk, az érvényben lévő jogszabályok keretei már eddig is lehetőséget adtak volna egy demokratikus megoldáshoz.

Megjegyezni kívánjuk, hogy a Pilisvörösvár Ma újság önkormányzati státusza több oknál fogva megkérdőjelezhető.

Mivel a demokráciában nincs kétfajta mérce, továbbra is ragaszkodunk a társtulajdonosi státusból eredő jogaink érvényesítéséhez.

MSZP helyi szervezete

Előzetes



Közülnék

- Július 10. és szeptember 15. között:
1. Gáborházi József /61/ Hegyi Krisztina özv. Hámán K. u. 16.
 2. Fésüs András /38/ Szabó Erzsébet férje Bajcsy u. 31.
 3. Mirk Teréz /77/ Balla Mátyás özv. Dózsa köz 3.
 4. Sárközi Mária /70/ Sárközi József özv. München
 5. Izsák József /64/ Bíró Julianna férje Szt. Erzsébet u. 108.
 6. Kovács János /83/ Takács Rozália férje Zrínyi u. 58.
 7. Marlok Magdolna /65/ Peller Márton fel. Kápolna u. 33.
 8. Kapás János /78/ Fuchs Rozália férje Petőfi u. 53.
 9. Nagy Nándor /60/ Mátyás Edit férje Fő út 130.
 10. Spiegelberger Károly /48/ Ziegler Emma f. Piliscsakai u. 26.
 11. Papp Mihály /63/ Kozla Anna férje Szondi u. 11.
 12. Orgonás Margit /61/ Somogyi István fel. Fő u. 147.
 13. Takács Eorhála /89/ Labbant Mihály özv. Templom tér 1.
 14. Weiszer Ferenc /59/ Braun Róza férje Pozsonyi u. 14.
 15. Meninger József /85/ Monos Julianna férje Kiszfaludy u. 58.
 16. Rákó Julianna /91/ Drigán András özv. Budapest
 17. Szauer Mátyás /86/ Schreck Mária özvegye Somogyi u. 39.
 18. Schreck Katalin /75/ Peller György özv. Akácfa u. 35.
 19. Méda Margit /79/ Gróf Sebestyén özvegye Rózsa u. 14.
 20. Tóth Sándor /60/ Appolónia Mária özvegye Kápolna u. 107.
 21. Csák László /81/ Zsigovits Margit férje Budapest
 22. Kárpáti József /59/ Klenk Erzsébet férje Pozsonyi u. 10.
 23. Szauter János /52/ Németh Margit özv. Pilisszentiván
 24. Schuck Katalin /75/ Braun József fel. Pozsonyi u. 49.

A MÁV a pilisvörösvári vasútállomás mellett, vágányközelben 3179 négyzetméter nagyságú területet -elsősorban tüzelőanyag kereskedőknek BÉRBEAD.

Érdeklődni lehet: 1187 Budapest, VIII. ker. Kerepesi u. 3.

Határidő: 1991. október 15.

KÖRNYEZETVÉDŐK

INGYENES AKCIÓ!

A Környezetvédő Egyesület
FÁSÍTÁSI PROGRAMOT SZERVEZ
Pilisvörösvár utcáin, közterületein.
A NÖVÉNYEK INGYENESEK!

Lehetőleg az utcák, utcarészek egyeztessék az igényeiket.
Aki ültetni szeretne, igényét az alábbi helyeken adhatja le
névvel, címmel a növény megnevezésével és darabszámával:

- Polgármesteri hivatal ügyfélfogadási irodája
- Havasi Ferenc dohányáru butikja (Fő út - Bányatelep)
- Denk Józsefné virágboltja (Fő út - Somogyi út sarok)
- Hidasi Márton élelmiszerboltja (Nagyvárad ut 2.)
- Szabó István élelmiszerboltja (Görgey út - Ságvári hegy)
- Ludvig Károlyné virágboltja (Kisfaludy u. 32.)

Az igényléseket október 1-től 15-ig várjuk.

Beszerzési problémák miatt kérjük, hogy legalább 2 fajtát
jelöljenek meg.

Javasolt növények:

- vadgesztenye /bokrétafa/ (tágas, széles utcába, parkba)
- hársfa (tágas, széles utcába, parkba)
- virágos köris (kicsi vagy közepes termetű, mésztűrő)
- berkenye (szűk, árnyékos utcába)
- vérszilva (piros levelű, szűk, árnyékos utcába)
- fagyalbokor (a Fő úton már többen is ültettek)

A növények átvehetők a Községháza udvarán a következő
időpontokban:

- november 8. péntek 15⁰⁰ - 18⁰⁰
- november 9. szombat 8⁰⁰ - 16⁰⁰
- november 10. vasárnap 8⁰⁰ - 12⁰⁰

A növények átvételekor ültetési tanácsadást is tartunk.



Környezetvédő Egyesület
és a
Polgármesteri Hivatal
Környezetvédő Bizottsága

← SZ E M É T H E L Y E T T →

Ü L T E S S !

KEDVENCEINK A GALAMBOK! Sport vagy hobby? Harminc éves jubileum

Egy kis ismertetés az országos és nemzetközi kiállításokon eredményesen szereplő tenyésztőkről, galambokról.

Pekó József a legeredményesebb kiállító. Galambjai Jugoszláviában, Ausztriában, Németországban kiválóan szerepeltek. Jellemző az egyik galambjának fényképe megjelent a Deutscher Kleintner Züchter 1972. évi 18. számában. Hazai országos kiállításokon a vándorserleget 1971-72-73-74 és 75-ben egymás utáni években megnyerte. 1974-ben a Magyar Galambtenyésztők Szövetségének pedig anagydíját Aranykoszorús tenyésztő. / Ő márkivált soraink közül áttért a postagalamb tenyésztésre.

Szontág Máttyás 1967. orsz. kiállítás 2 db kiváló, 1968-ban Nemzetközi Kiállításra jelölt 36 galambból az első helyezett. 1969. Nemzetközi kiállítás-on 1 db kiváló, ugyan az a madár a legszebb tojó címet nyerte el. 1972-ben orsz. kiáll. 2 db kiváló.

Wenczel Tamás 1989-ben orsz. kiáll. 7 db kiváló
Lakó János 1989-ben orsz. kiáll. 4 db kiváló
Steckl János 1989-ben orsz. kiáll. 6 db kiváló
Hadfi Róbert 1989-ben orsz. kiáll. 4 db kiváló
Herédi István 1989-ben orsz. kiáll. 1 db kiváló
szingyöztes hófehér keringő
Baranya László 1985-ben orsz. kiáll. 3 db kiváló
Csepeli fehér

Kimmel Miklós 1983. Jugoszlávia nemzetközi kiáll. 1 kiváló zöldnyaku keringő.

Ezek az eredmények is önmagukért beszélnek. Egyesületünk vonzásköre kiterjed a szomszédos községekre is. Ezekből sokan tagok nálunk. Pilisszentivánról, Pilisszántóról, Pilisszentkeresztről, Pomázról, Szentendréről is tevődnek tagjaink.

De hogy a helybeliek sem maradjanak ki a teljesség igénye nélkül, hadd említsem meg az alapítókat: Szontág Máttyás, Schreck József és Béla, Krupp Miklós, Kimmel Miklós, Müller Gábor, Kimmel János, Kimmel Ferenc, Vörös Lajos, Scheffer Márton, Peller Ferenc stb. voltak a kezdők.

A mostani lelkes továbbvivőket: Steckl János, aki édesapja nyomdokait követve, ma a legtöbb fajtát tenyészt. Schreck Béla a szegedi magasszállók hűséges tenyésztője, Schreck József, Szontág Máttyás, Wenczel Tamás, a zöldnyakuakkal foglalkozók. Vagy a pestről idejárt Baranya Laci Csepeli fehérjei, Peller, István, Lakó János a Bp-i fehérjeiket tenyésztő, elnézést a névsorból kimaradtaktól, akik mint lelkes tagjai egyesületünknek Hadfi Róbert dereseivel.

Ne maradjon ki a sorból a jelenlegi vezetés sem, amely 1984. óta látja el a feladatát.

Tagjai: Elnök Wenczel Tamás, Titkár Peller István. Röptitkár Lakó János, Pénztáros Thoma Márton.

Végül még valamit, szerény véleményem. A galambtenyésztés, tartás az egyik legdemokratikusabb hobby. Tagjai között megtalálhatók a társadalmi ranglétra minden fokán álló személyek. Az lehet orvos, mérnök, segédmunkás, szakmunkás, vezérigazgató - ilyet is ismertem - aki kocsijával a hétvégén kivitte magát az újpesti galambpiacra, ott elvegyült az oda kijáró sport barátai között, elfelejtve a beosztásával járó gondokat, boldogan szöbba elegyedett a legegyszerűbb hasonlólelkű galambással.

Ez a demokratizmus az országos és nemzetközi kiállításokon még jobban kidomborodik. Itt ad találkozót a tenyésztők színe-jáva. A bacillus fertőzése nemzetközileg kiterjedt, ez kiirthatatlan.

Kedves vörösvári olvasó, kérlek ha ezentul rólunk hallasz, így bírálj bennünket. Kedves fiatalok titeket pedig várunk sorainkba.

Üdvözléttel, egy a sok közül, aki ide s tova több mint 60 éve üzi ezt a sportot.

Vezetőség

Összeállította: Braun József

Az 1991. évi eredmények

Keppler emléverseny /V.26-27./

1. Lakó János össz. 838 pont
2. Peller István 730 pont
3. Weller János 520 pont.

Házi öregverseny /VII.6-7./

1. Wenczel Tamás össz. 1974 pont
2. Peller István 865 pont
3. Lakó János 774 pont.

Házi fiatalverseny /VIII.20./

1. Peller István össz. 902 pont

Wenczel Tamás és Lakó János falkája elmagaslott. Ez azt jelenti, hogy a kihajtott csapat nagy magasságban, a légáramlat sodrásától sok km-re eltávolodik otthonától, oda vissza nem talál. Egyes példányok azonban napok múltán hazatérnek.

Vörösvár nagydíjáért /VIII.31-IX.1./

1. Lakó János össz. 1840 pont
2. Wenczel Tamás 760 pont
3. Peller István 753 pont.

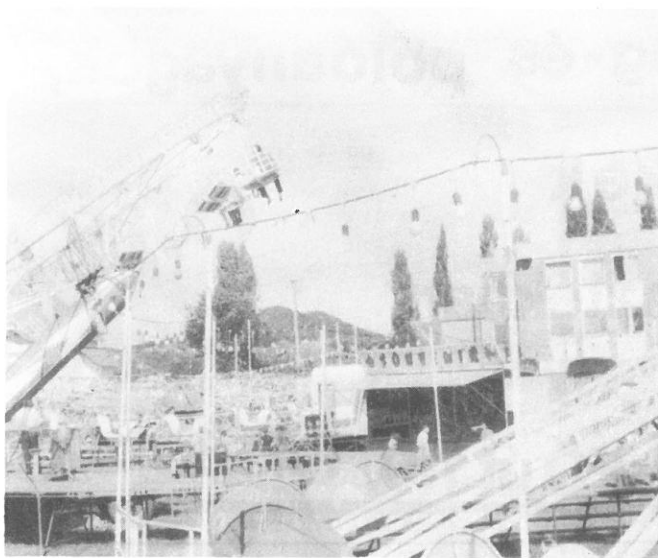
Idei összetett bajnokok:

1. Lakó János 3452 ponttal
2. Peller István 3250 ponttal
3. Wenczel Tamás 2734 ponttal.

GRATULÁLUNK

SOROK KÖZÖTT OLVASVA

A Pilisvörösvár Ma újság első és második kiadásában megjelenő 36. számában tallózva próbáltam elvonatkoztatni a konkrét szavaktól és a következő kételyeim támadtak. Előljáróban szeretném megjegyezni, hogy álláspontom szerint vannak bizonyos fontos közérdekű tájékoztatások, amikhez feltétlenül szükséges lenne korrekt háttérinformáció nyújtása ; ami más minőségű, mint a minden napok hír- és információanyaga. Véleményemet két példával szeretném illusztrálni:



Búcsú 1983-ban. A felvételt Hidas György készítette.

-A búcsú körüli érdekkonfliktusokból adódó következmények bizonyos továbbgondolásra kell, hogy ösztönözzenek minden érdekeltet. Azonban a kiváltó okokat plasztikusabban kell látnunk. Véleményem szerint a három adónem kivetésének mértéke az önkormányzat részéről bizonyos szakmai informáltság hiányát tükrözi. Azt a tényt, hogy a testület végezetül korrigálta előző döntését, üdvözlöm, de kételyeim továbbra sem hagynak nyugodni.

-A képviselőtestület 1991. aug. 8-i határozatait olvasva, megfelelő háttérinformáció hiányában feltűnt, hogy:

-a 112/1991-es határozatnál, ami nem akármiről, hanem egy régebbi testületi határozat visszavonásáról szól,

12 igen 1 nem 0 tartózkodás
szavazati aránnyal hozták a határozatot.

A 113/1991-es határozatnál, ami lényegében köszönetnyilvánítás

19 igen 1 nem 0 tartózkodás
szavazati aránnyal hoztak határozatot.

- sz.f.

RENDSZERVÁLTÁS

Igen. Váltjuk a rendszert - aprópénzre. Nagyon apróra. Ezért filléres gondjaink vannak. No meg filléres emlékeink. A régi szép hetvenes évekből. Ami értékesebb volt, azt már mind kireprivatizáltuk a külföldi tőkére. -Azok a régi szép idők!- Akkor még milyen Aczélos tekintettel néztünk bele a világba! Amikor a legszebb mesterség a Kádár volt, és az Apró is többet ért.

De most?! Már A Tanácsunk is átalakult Önkormányzattá. Így tanácsstalanok lettünk. Akkor még tudtuk, amit mondanak, annak az ellenkezője az igaz. De ma?! Mindenki mást mond. De kinek az ellenkezője az igaz? Hisz sokan a megtévesztésünkre nem átalálják az igazságot mondani.

Váltjuk a rendszert, változtatjuk, és közben fogynak a filléres emlékeink. /A Márkákat jól eldugtuk a párnacihába./

-Ujházy-



" új Pilisvörösvár MA "

független folyóirat

--- I.évf. 5.sz. ---

lelős szerkesztő és kiadó : STECKL ANNA

szerkesztőségi fogadóórák : péntek, 17.30-18.30

szerkesztőség címe : Pilisvörösvár, Hámán K.u. 8.sz.
KÉSZÜLT a SZERIGRÁFIA nyomdájában, Bp. Beszterce 8.

PILISTEX

ipari, kereskedelmi
és
szolgáltató

GMK

pamutkelmek, jogging-és pólóanyagok,
kellékek

nagy választékban

PILISVÖRÖSVÁR FŐ út 119. Tel.: 30-372

HIRDETÉS

VÁSÁROLJON ÖN IS MÁLUNK!

Nagykereskedelmi áron kínálunk kedves
vásárlóinknak

PAPÍRIPARI TERMÉKEKET:

- WC-papír
- papírzsebkendő
- szalvéta stb.

**KÍNÁLATUNK FOLYAMATOSAN BŐVÜL EGYÉB
TERMÉKEKKEL IS. GYŐZŐDJÖN MEG RÓLA!**

Cím: Pilisvörösvár, Hámán K. u. 42.

REDŐNY-RELIKA

Braun Józsefné

P I L I S V Ö R Ö S V Á R

PACSIRTA UTCA 19.

Tel 26-30-241

Várja Önt a

COOP STUDIO kft. VIDEOTÉKA

Pilisvörösvár Szabadság u.68.
alatt.

Tagoknak kedvező feltételek.

600 film közül válogathat!.

Nyitva: Hétköznap 14-20

Szombaton 10-20 óráig.

Sürgősen ELADÓ egy Textima típusú
3 szálás központi olajozású INTERLOCK.
Érdeklődni lehet: Krupp Attila, Pilis-
vörösvár, Rákóczi u. 3.
Hétköznap: 15h- 18h-ig.

TIP KFT

2084 Pilisszentiván, Szabadság u. 186.

VÁLLAL: egyéni vállalkozóknak, gazdálkodó szervezeteknek

- gazdasági és pénzügyi tanácsadást,
- könyvvezetést, adóbevallást,
- mérlegkészítést,
- számítógépes adatfeldolgozást,
- számítástechnikai tanácsadást.

Félfogadás: minden szerdán 14-19 h-ig,
PEMÜ Solymár, Terstyánszky u. 89.
Portaépület, II. emelet.

APRÓ

Jó állapotban lévő, minden évben kezelt, 170 literes, kilenc éves TÖLGYFAHORDÓ ELADÓ!

Irányár: 5.500 Ft.

Érd.: a 30-367-es telefonon.

Pilisvörösvár Fő út 109. sz. alatt kb. 60 négyzetméteres helyiség RAKTÁRNAK KIADÓ!

Tel.: /06/-/26/-30-145.

Pilisvörösvár Fő út 109. sz. alatt 53 négyzetméter alapterületű ÜZLETHELYISÉG /üzlet+raktár/ 1992. jan. 1-től KIADÓ, esetleg külön-külön is.

Tel.: /06/-/26/-30-145.

gázmérőszekrény

A PEMÜ GÉPÉSZETI GYÁRA

gázmérőszekrényeket készít és forgalmaz kétfajta méretben.

MÉRŐSZEKRENY

-nyomáscsökkentővel szerelve: 8.900Ft

-nyomáscsökkentő nélkül: 3.990Ft

NYOMÁSCSÖKKENTŐ SZEKRÉNY

-falra szerelhető: 1.580Ft

-szabadon szerelhető: 1.580Ft

Egyedi szekrények gyártására megrendeléseket felvesz.

PEMÜ GÉPÉSZETI GYÁRA, TMK ÜZEM
Solymár, Terstyánszky u. 89.

MAGNETOTHERÁPIA /FIZIOTERÁPIA/ KEZELÉS PULZÁLÓ ELEKTROMÁGNESES TÉRREL

A kezelési eljárás az ALACSONYFREKVENCIA PULZÁLÓ ELEKTROMÁGNESES TÉR alkalmazásával új lehetőséget nyit az akut és a krónikus betegségek fájdalommentes kezelésében.

Biológiai hatása

Az eddigiekben alkalmazott elektromos fizikoterápiás berendezések gyógyító hatásukat elsősorban hőhatásuk révén fejtik ki. Ezzel ellentétben a mágneses tér nem melegíti fel a szöveteket, veszteség és mellékhatás nélkül áthalad az organizmus minden részén, még a csontokon is. A sejten belüli ionforgalmat befolyásolja, javítja a sejtek oxigénellátottságát, növekszik a fermentációs aktivitás, a vérekek átbocsátóképessége nő. A salakanyagok gyorsabb kiválasztásával a gyulladásos folyamatok és a vele járó fájdalom is csökken. A regeneráció gyorsul, a csontosodást elősegíti.

Alkalmazási terület

A mágneses tér sejtmélységű hatásmechanizmusából következik, hogy a gyógyászat és rehabilitáció területén széles körben eredményesen alkalmazható.

Traumatológia - reumatológia - sportsérülések - geriatéria - rehabilitáció: törések, izomsérülések, izületi- és hátgerincbetegségek, időskori izomgyengeség, erőtlenység. Belgyógyászat - gyermekgyógyászat - orr-fül-gégészet - nőgyógyászat: emésztési zavarok, cukorbetegség, magas vérnyomás, fül-, mandula-, melléküreggyulladás, asztma, nőgyógyászati zavarok.

Ideggyógyászat: fejfájás, derékfájás (lumbago), ülőidegzsába (ischias), arcidegzsába, sclerózis multiplex.

A KEZELÉS kényelmes ülő vagy fekvő helyzetben, fájdalommentesen történik. Káros mellékhatása nincs.

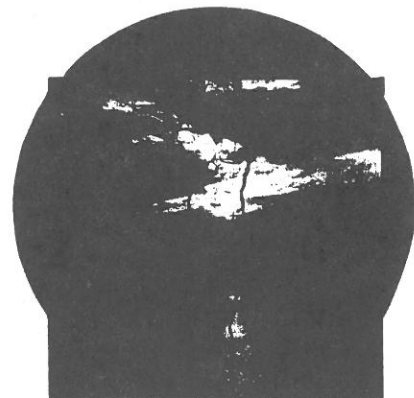
Kiegészítő terápiák:

Természetgyógyászat: Fitoterápia /gyógynövények/
Reflexológia /talpmasszázs/
Égészséges táplálkozás

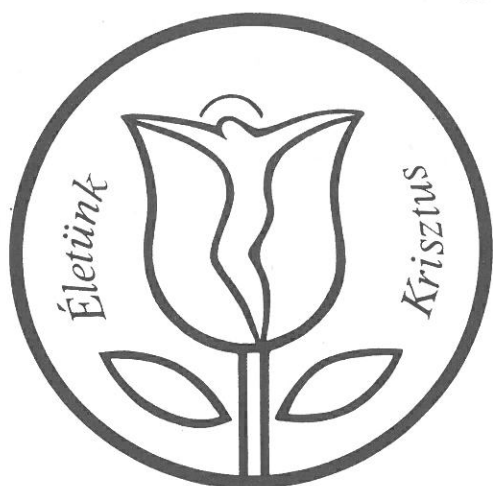
Rendelés: Solymár, Vasút u. 28/A.

hétfőtől - péntekig 15.00 - 19.00

Kardosné Sipos Zsuzsa



Egy kiállítás képei



Örömmel nyitom meg **Simon András** grafikus művészi rajzainak kiállítását. Illusztrációit már régóta figyelemmel kísérem! Az itt kiállított kéttucat grafika valóban a régi magyar ízes KÉPÍRÁS.

Megragadók a kalligrafikák: a Salome, az Ihlet, az Imádkozók, az Initium Sapientia. A Vasarelys Krisztus arc /PX arc/, vagy Az inaszakadt meggyógyítása, az igen aktuális Szemben a lelkiismerettel szinte kiált az után, hogy képeskönyvvé alakítva MINDENKIE lehessen.

Sürgető szükség volna a dömpingszerűen megjelenő biblikus művek, vallási ismereteket közlő könyvek között ezekre a kitűnő illusztrációkra. Hit-tankönyvek illusztrációi kellene, hogy legyen a képeslapok itt látható sorozata.

Simon András művészetének csúcsa és pecsétje a XX. század legszebb és legkifejezőbb magyar-keresztény emblémája, amelyet régóta ismerek, s most tudtam meg, hogy kinek a szívéből és jelleméből pattant ki.

Magyar-Krisztus-Eucharisztika.

...Gratulálok, őszinte híve:

Szilárdfy Zoltán

/E köszöntő szavakat Simon István grafikus-művész kiállításának megnyitóján hallhattuk/



NE FÉLJETEREK!

Nehéz korban élünk. Egyre nehezebben. Sok emberben újra felélednek a múlt szorongásai. Mi lesz velünk?! Félnünk. Túl sok körülöttünk a tisztázatlan helyzet. Mi lesz Jugoszláviában, Romániában vagy a Szovjetunióban? Lesz-e ennek hatása ránk? Belebonyolódunk-e egy újabb háborúba? Egyesek már megkapták a készenléti parancsot. De félnünk az inflációtól, az elszegényedéstől, a munkahelyünk elvesztésétől is. Életünk kezd esetlegessé válni. Túl sok benne a "ha". Az egész ország megdermedve figyelte a szovjet puccs idején, mit hoz a jövő. De itthon is nagy a politikai zűrzavar. A pártok kígyót-békát kiabálnak egymásra. De ha ellenkező irányban húznak egy szekeret, az sohasem jut ki a kátyúból.

Igen, van mitől félnünk. De mégis. Szabad-e életünket megmérgezni ezekkel? Hiszen a félelem alattomos, kapzsi, besúgó, és még ki tudja, milyenné tesz. Szabad-e elveszteniünk emberségünk, hitünk, szeretetre való képességünk a félelem miatt? Vajon erre az útra hívott az Isten bennünket?

-Ne féljeter, örüljeter! Krisztus győzelmesen feltámadt! -II. János Pál pápa e szavakkal lépett a nép elé pápává választása után. Korunk legnagyobb vigasztalását hozta ezzel. Hiszen a megváltásban való hit, az Isten adta biztos jövő reménye az, amely eloszlatja félelmeinket. Isten nem engedi még a hajunk szálát sem görbültni tudta nélkül. Ha pedig tud mindenről, ami velünk történik, akkor nincs mitől félnünk. Bánat és öröm, szegénység és bőség, magány és együttlét mind a mi javunkra válik, építeni fog bennünket.

-Akiben félelem van, az nem lett teljessé a szeretetben.- írja János apostol az I. leveleiben. Aki fél a jövőtől, élete bizonytalanságától, attól, hogy bármelyik pillanatban Isten színe elé kerülhet, az még nem ismerte fel eléggé Isten hozzánk hajoló szeretetét. Az apostolok, vértanúk és szentek ezt a szeretetet átélve nem féltek semmiféle szenvedéstől, ezért merték olyan határozottan és erővel telten hirdetni Krisztus örömhírét. Ezért írta Pál apostol a Rómaiaknak: -Ki választhat el minket Krisztus szeretetétől? Megpróbáltatás vagy szorongattatás, éhezés vagy ruhátlanság, veszedelem, üldözés vagy fegyver? Mindenek felett diadalmaskodunk Őáltala, aki szeret minket.-

Próbáljunk meg mi is több hittel fordulni Istenhez, hogy több szeretetünk legyen embertársaink felé!

Ujházy András

A játszótársam mondd akarsz-e lenni?

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy hatalmas hegy. Ezen a hegyen szörnyen öreg és bölcs bírák laktak és tartottak törvényt. Hogy kik felett ítéleztek? Csecsemőkről kellett eldönteniük, hogy majdan erős, egészséges legények, leányok lesznek-e belőlük, vagy sem. Amelyik csöppséget gyengének találták, azt a hegyről a szörnyű mélységbe dobták, abban a hiszemben, hogy elpusztul.

A kicsik azonban, isteni csoda folytán, épségben maradtak. Az erdő állatai táplálták őket, amíg olyan erősek nem lettek, hogy már meg tudták szerezni maguknak a mindennapi ételmet. Nem kellett sok időnek elteltie, hogy felfedezzék egymást és ezzel egyidőben a Varázslót.

A Varázsló -bár ők nem tudták- kezdettől fogva ott volt a közepükben, őrizte minden lépésüket és elűzte egymástól való félelmüket. Ő azonban már nagyon vágyott közéjük, szeretett volna együtt hancúrozni velük. El is jött a nap, amikor meglátogatta őket. A gyerekek azonnal befogadták, mintha már régóta érezték volna törődését. Attól kezdve sokat járt közéjük; mindig akkor érkezett, amikor a tűznél ültek: mesélt, énekelt, de sohasem egyedül -meséit varázsos játékokba öltöztetve vonta be a gyerekeket. A Varázsló csodálatos történeteire nemsokára már maguk találtak ki játékokat, úgy, hogy sokszor egész héten át játszották, akkor is, ha a varázsló magukra hagyta őket.

Aztán mindennek vége szakadt. A gyerekekből ifjak lettek és érdeklődésük a hegy felé fordult. Előbb csak néhányan tűntek el a sziklák meredélyein, majd egyre többen, végül elérkezett a nap, amikor a Varázsló egyetlen ifjút sem talált a tűznél. De már másnap új csecsemők sírása verte föl az erdőt...

Azt, hogy milyenek voltak ezek a játékok, én onnan tudom, hogy nem sokkal a halála előtt találkoztam a Varázslóval. Miközben dalolt, vagy meséit mondta, hangjában végig ott remegett a félelem: nehogy sírba vigyen bármi fontosat; aztán megesketett, hogy nem hagyom elveszni e tudományt. Ezt szeretném

most továbbadni itt, Pilisvörösváron.

Aki e játékokat játssza, észrevétlenül tanul meg bánni a hangjával, szavaival, mozdulataival. Észrevétlenül ismer meg mindenkit maga körül, sokkal közelebbről, mint gondolná. De a legfőbb csoda: megtanulja megmutatni magát, meghozza mások öröme. Aki ezt nem meri rögtön egyedül tenni, a többiekkel együtt képes lesz rá, és nemsokára ő is felbátorodik, úgy, hogy szinte nem ismer magára.

Akarsz-e, mondd, a játszótársam lenni, verset, mesét, dalt játékba öltöztetni?

HA IGEN: GYERE!

Várom a 8-11 éveseket,

De jöhetnek nagyobbak is,

Akár gyermek Felnőttek is.

Találkozunk október 18-án,
a GRADUS-tánc ház után, este 1/2 6-kor a Művelődési
Ház első emeletén!

Papp Gábor



GYEREKTÁNC HÁZ!

GYEREKEK, GYERTEK !

ACHTUNG! ACHTUNG!

UNSER KINDERTANZHAUS BEGINNT WIEDER!!!

A nyári szünet után folytatódik a nagysikerű GYERMEKTÁNC HÁZ, kéthetenként pénteken 15 órától a Művelődési Házban. Az idén CSATAI LÁSZLÓT, az ország egyik legjobb tánc házását sikerült megnyernünk.

Minden táncolni-énekelni-játszani szerető gyereket és szüleiket szeretettel várják a szervezők: GRADUS-EGYESÜLET.

A következő tánc ház okt. 4-én lesz!

die Geschichte...

DER WERISCHWARER BERGARBEITERSTREIK IM JAHRE 1928/29

Die meisten Bergarbeiter bildeten schon während des Ersten Weltkrieges eine streitbare Arbeitergruppe. Schon 1914 kämpften sie für einen achtstündigen Arbeitstag. 1915 streikten sie wegen Kukuruzbrot, 1917 wegen besserer Lebensmittelversorgung. Der letzte Streik wurde mit den Bosniaken Soldaten niedergeschlagen. 1918 zog ein Friedensaufmarsch nach Budapest, aber die Bergarbeiter wurden in Húvösvölgy aufgehalten.

Die Werischwarer Kohlengrube hatte im ersten Jahr des Krieges 1,5 Million Zentner /loo kg/ Kohlen gefördert. Die hohe Forderung bedeutete aber nicht, dass die Bergarbeiter ein höheres Lebensniveau erreichten. Die hohen Preise, die unbegründeten Entlassungen, die Willkür und die niedrigen Löhne verursachten, dass die Bergarbeiter am 23. November 1928 in den Streik traten.

An diesem Tag telegraphierte der Pomázer Kreisoberstuhlrichter das folgende: /Auszug/ "...Ich melde, dass die Arbeiter in Pilisvörösvár in der Kohlengrube am heutigen Tag Lohnforderungen stellten und in den Streik traten. Die Verhandlungen um Frieden zu stiften führe ich selbst. Es gibt Aussichten auf ein friedliches Abkommen. In der Gemeinde herrscht es Ordnung und Ruhe." /Archiv des Komitates Pest, 23.11.1928./

Die streikenden Bergarbeiter stellten die folgenden Forderungen:

1. Die Bergarbeiter sollen von den Wohngebühren befreit sein /auf der Siedlung/, diejenige, die in der Gemeinde wohnen, sollen Mietzulage erhalten.
2. Die Bergarbeiter sollen kostenlose Kohlen erhalten.
3. Für die Arbeit über acht Stunden sollen sie 25% Zulage erhalten.
4. Der Stundenlohn /4o fillér/ soll um 8% erhöht werden.
5. Die Bergarbeiter erheben auf Weihnachtsunterstützung Anspruch.

"Der Generaldirektor erklärte, dass er bereit ist, die Weihnachtsunterstützung zu bezahlen, aber die Mietzulage und die Kohlengebühr aufzuheben ist er nicht geneigt." /Népszava 23.11.1928./

"Diese Wünsche tauchten deswegen auf, weil die Werischwarer Bergarbeiter weniger verdienten als z.B. die Bergarbeiter in Tatabánya. Die Tatabányaer Bergarbeiter bekamen neben höheren Lohn kostenlose Wohnung, Heizung und Beleuchtung.

Die Kohlengrube /Budapestvidéki Kőszénbánya Társulat/ mit belgischer Beteiligung hat sich schon vorher geweigert kostenlose Woh-

nung, Kohlengebühr zu geben, und versprach lieber höheren Lohn. Die Bergarbeiter bekamen aber schon vier Jahre keine Lohnerhöhung, und hier in Pilisvörösvár war der Bergarbeiterlohn am niedrigsten.

Anfangs Dezember verhandelte der Generaldirektor in Pilisvörösvár mit den Abgeordneten des Bergarbeiter Bundes und machte den Vorschlag: wenn die Arbeiter die Arbeit wieder aufnehmen, ist die Direktion bereit, die Weihnachtsunterstützung zu geben, und die entlassenen Arbeiter wieder aufzunehmen. Ansonsten versprach er, dass er die Arbeiterlöhne von Fall zu Fall prüfen und erhöhen wird.

Samstag in der Früh war die Gemeinde sehr lebhaft. Die streikenden Bergarbeiter zogen in dichten Reihen auf der Strasse in das Hinora Wirtshaus. Ungefähr looo Bergarbeiter versammelten sich im Hof um die Antwort des Generaldirektors anzuhören und einen Standpunkt bezug des Streikes einzunehmen. Die Antwort der Direktion nahmen 4 Arbeiter an, 917 lehnten sie ab." /Népszava, 02.12.1928./ Am 19. Dezember meldete die politische Polizei, worum sich die Direktion nicht beeilt, den Streik einzustellen: "Als Liposits, der technische Direktor mit einem unseren Vertrauensmann sprach -lautet die Meldung-, schilderte er folgenderweise die Situation: Der Lipótschacht, in dem 11oo Bergmänner arbeiten, ist schon lange nicht rentabel. Wir zahlen schon lange darauf, darum ist für uns nicht so schlimm, wenn hier die Förderung eingestellt wird."

Vor Weihnachten gab es schon Streikbrüchige. Das haben die Frauen erreicht, die ihren Kindern nicht genug Nahrungsmittel besorgen konnten. /Insgesamt 9 Bergarbeiter nahmen die Arbeit auf./ Die Aufrechterhaltung wurde auch während des Streiks gesichert.

Fortsetzung folgt

Rózsalányok

...Tehát a gróf a trónörökös esküvőjének emlékeztére húszezer kemény forintot helyezett el a bankban. Nem volt az két garas még az olyan dúsgazdag mágnásnak sem, mint amilyen gróf Karátsanyi Guidó volt abban az időben. Jó célra szánta ezt a nagy pénzt, azt meg kell hagyni. Úgy képzelte, az idők végezetéig a három falujából, harmadévenként mindegyikből egy-egy erkölcsökben gazdag, de földi javakban annál szegényebb lányt kiházásíthatnak a húszezer forint kamatjaiból. Hát harminckét nagyon szegény lányt a házassághoz /1892-1914 közt/ a kamatok hozzásegítettek, de aztán kitört az első világháború és elolvadt a tőke, többre már nem futotta. Végül talán már csak egy skatulya gyufára tellett a kamatokból, nemhogy családi tűzhely alapítására.

Persze ezt a pénzt csak visszaadta azoknak, akiktől elvette -mondhatják joggal-, de azért higgyék el, ritkán esett meg, hogy egy összegben ilyen sokat adott volna vissza valaki a maga jószántából. Krajcárokkal, nem húszezer forintokkal alamizsnálkodtak általában a gazdagok. Meglehet, nemcsak a trónörökös házassága, a maga neve emlékeztetere is tette a gróf ezt az alapítványt, de ha egyéni hiúsága hasznára vált annyi szegénynek, jól tette. Hiszen abban a világban a szegény ember önmaga sehogy sem segíthetett nyomorúságán.



Első hajadon a solymári Thaller Borbála 1882. május 10-én nyerte el erkölcsi jutalmát, hatszáz forintot, és abban a kitüntetésben részesült, hogy Haynald Lajos bíboros, kalocsai érsek adta össze Milbich Mihállyal. Ez volt az első rózszaesküvő.

1912-ben Dauner Tamást és Miereisz Borbálát, a harmincadik rózsapárt az akkori fehervári püspök, Prohászka Ottokár eskette, mert a harmincadik rózszaesküvőt fényes ünnepélyességgel ülték meg. Máskülönben csak a falusi plébános elé járult a rózsasalány meg a rózsavőlegény.

Az utolsó rózszaesküvő 1914 májusában volt Pilisszentiván községben, ahol abban az esztendőben a 18 éves Gábeli Teréz bizonyult a legmakulatlanabbnak és kapott 1200 koronát, meg Háber Ádám 21 éves csillás személyében férjet.

Az alapító levél szerint a jutalomra méltó hajadont a községi előljáróság terjeszti fel az uraságnak. Feltétel, hogy a leányzó erkölcsös és jó magaviseletű, a magyar nyelvben járatos, 17-19 éves római katolikus hajadon legyen. No és természetesen szegény sorsú, aki -mert Rudolf és Stefánia májusban tartották- szintén május havában lép frigyre azzal, aki elveszi.

A harminckét rózsasalánnyal bizony többnyire érdekházasságot kötöttek. Nagyon komoly pénzt, valóságos kis vagyont jelentett az a hozományba kapott 1200 korona. Annyiból már másfél-két hold jó földet, vagy kis házikót is lehetett venni.

De Piltzingerék, az aranylakodalmas rózsapár nem abból vásárolta meg a pilisvörösvári

"Karátsonyi kastélyt", ahol most beszélgetünk. -Elcseréltük, meg egy kis ráfizetés is volt. -mondja Piltzinger Jánosné, Schön Teréz 1913. évi rózsasalány, és fekete kendője alá igazítja kibukkanó ősz tincseit.

A kastélynak különben csupán a neve az, még csak nem is kúria, tágas parasztháznál nem egyéb. A ma /1963/ is Vörösvárott élő utolsó Karátsonyi gróftól, Imrétől az egykori uradalmi tisztartó vette meg, azzal cserélték el pár éve Piltzingerék a maguk házat. Hogyan lett rózsasalány?

"Megmondom úgy, ahogy volt. Május elején hazajöttem Pestről, mert meghalt a kúriai bíró úr, akinél három évig szolgáltam, és az özvegy feladta a nagy lakást, engem nem tartott tovább, kevés volt a nyugdíja. Kicsit pihenni akartam itthon, mielőtt új helyet keresek. Mindjárt másnap találkoztam az utcán az esperes úrral. -Te, Rézi, nem akarnál férjhez menni?-kérdezte. Én meg dehogy akartam, félttem én nagyon a férjhezmenéstől. Meg aztán nem volt nekem senkim, nem is ismertem fiatalembert. -Márpedig az idén te leszel a rózsasalány. -mondta az esperes úr és napokig erősködött, rábeszélte az anyámat is. Az anyám borzalmasan köszvényes volt, nem tudott semmit megfogni a kezével, nem mehetett munkába sem, nekünk kellett dolgozni kis-korunktól fogva. Öten voltunk testvérek.



Apukám 1908-ban, 38 éves korában szívbetegségben meghalt. Szabó volt a foglalkozása, de az utolsó években már dolgozni sem tudott. Csak a viskó maradt utána, ahol laktunk, semmi egyéb. Azt sem tudom, miből élünk. Én még 12 esztendősem voltam, amikor meghalt. Elmentem szolgálni a Ziegler vendéglősekhez. Mi volt a fizetésem? Havi 2-3 korona, már nem is tudom. Hazaadtam, ahogy mindig is hazaadtam a bérem.

/Folytatjuk/

Közreadja: Fogarasy /Fetter Mihály

UNSRA KWEISANA PFOARA UND TIE SCHWARKRAUNKI FRAA

As woa voo 16 Joah a klicklichi Familie in Wearischwa. Sei haum seichs pravi und religiösi Khinda khot. Iahna Muada woa a echti Pespü fü olli Muadana. Tie Muada hot awa scha ois jungi Fraa vü mitkmocht mit iahra Koiplosn. Sie hot ollawea tiätische Speasn miassn eissn. Eiftas hot sie ta Kraumpf aupockt, we tomois woan tei Speasn sea tea kweissn. Sau hot sie eiftas sauwas keissn, wos sie net hätt suinj.

Ois tie Khinda scha krauss woan, und tie Kreimpf imma eifta khumma san, is sie in Spitoij neiva da Margaretn Pruck kaunga af Untasuachung. Sie hot hoitj Kqistana khot. To haum sa sie opariat.

Voa 40 Joah woa unsa Pfoara ta kauttsöliche Ohmünja. Tea woa an echta Pfoara. Ea hot mit sean Leibn zagt wia a "Healiga Pfoara" leibt. Ea hot tei Familie sea kean khot. Awa pivoo tie Muada in Spitoij is kaunga, woa ea scha in Stuiweasnuag pikromt. /Voa an Maunat tavoo./

Noch ta Operatiau hot tie Fraa va iahm tramt. As easti und leitztimoi. Ea hot ta Fraa mit ta Haund kwinkt, sie sui za iahm khumma. To hot tie Schwogarin za da Fraa ksokt: -Teis piteat tas tu steam muasst. -Awa teis hot sie nua teinkt. Ksokt hot sie, teis piteat nichts kuats. Jo, sau woas: tie Fraa is in trea Maunat kstoam. Ta "Healiga Pfoara" hot sie in seanan Reach kruaft, wau tie pravi und klabigi weata leibn.

Aus Erinnerung vor 16 Jahren

Georg Hidas Herbszt

UNSER GEWESENER PFARRER UND DIE SCHWERKRANKE FRAU

Es war eine glückliche Familie vor 16 Jahren in Werischwar. Sie hatten sechs brave, religiöse Kinder. Ihre Mutter war ein echtes Beispiel für alle Mütter. Die Mutter hat aber schon als junge Frau vieles mitgemacht mit ihrer Gallblase. Sie hat immer diätische Speisen essen müssen. Öfters bekam sie den Krampf, weil damals diese Speisen sehr teuer waren. So hat sie öfters solches gegessen, was sie nicht durfte. Als die Kinder schon grösser waren, und die Krämpfe immer mehr wurden, ging sie ins Krankenhaus neben der Margarethen-Brücke zur Untersuchung. Sie hat Gallsteine gehabt. Da hat man sie operiert.

Vor 40 Jahren war unser Pfarrer der gottselige Ohmüllner. Er war ein tüchtiger Pfarrer. Er hat mit seinem Leben gezeigt, wie ein "Heiliger Pfarrer" lebt. Er hat diese Familie sehr gern gehabt. Aber bevor die Mutter ins Krankenhaus ging, war er schon in Stuhlweissenburg begraben. /Vor einem Monat davon./

Nach der Operation hatte die Frau von ihm geträumt. Zum ersten und zum letzten Mal. Er winkte der Frau mit der Hand, sie soll zu ihm kommen.

Da hat die Schwagerin zu der Frau gesagt: -Das bedeutet, dass du sterben musst. -Aber das hatte sie nur gedacht. Ausgesagt hat sie nur, dass das nichts Gutes bedeutet. Ja, so war es: die Frau ist im dritten Monat gestorben. Der "Heilige Pfarrer" rufte sie in seinen Reich, wo die braven und religiösen Leute weiter leben.

Aus Erinnerung vor 16 Jahren

Georg Hidas Herbszt

KÖNYVBARÁTOROK KÖRE

...az 1960-as évek elején. Működését akkor rossz szemmel nézték, és 1965-ben betiltották. A kép egy találkozó alkalmával készült. A tagságnak csak mint a fele volt jelen. A baráti kör 104 fiatalból állt. Minden hónap utolsó szombatján találkoztak egy-egy irodalmi előadás meghallgatására, megvitatására. A Fogarasy házaspár mindvégig együtt töltötte el a fiatalokkal ezeket a zenével, táncol és beszélgetéssel záruló klubesteket.



Azok a gyerekek

A Tó utcai gyerekek emlegették így őket: "azok a gyerekek" - és ilyenkor a Töltés sorra gondoltak. S a gyerekek a Töltés soron szintén azt mondták: "azok a gyerekek" -s ilyenkor a Tó utcaiakra gondoltak.

A Töltés sor nagyon régi volt. Tulajdonképpen csak egy földút a vasúti töltés mentén, amely a gyom borította mezőkön át a régi kavicsbányához vezetett. Most a bányát elborította a gyom és a szemét.

A Töltés soron csak három ház állt, szükséglakás volt valamennyi. Szürke kőből épült szükségbarakkok, lapos tetejükön hullámlemez.

A Tó utca vadonatúj volt. Hófehér, magas háztömbök sorakoztak egymás mellett, szép modern házak, nagy ablakokkal és napos erkélyekkel. A háztömbök között zöld parkok és egy játszótér.

Amikor a lakók beköltöztek az új házakba, a szülők figyelmeztették a gyerekeiket:

- A Töltés soron csőcselék lakik. Olyan emberek, akik nem fizetnek lakbért, akik nem is dolgoznak. Az ilyen fajtákkal nekünk semmi dolgunk. Meg ne lássuk, hogy a Töltés sori gyerekekkel játszotok!

A Töltés soron is figyelmeztették a szülők a gyerekeiket:

Nektek semmi dolgotok azokkal az előkelő népekkel, akik az új házakban laknak. Ezek azt képzelik, hogy különbenek, mint mi.

De ezzel csak kíváncsivá tették a gyerekeket.

A Tó utcaiak fogták a biciklijüket, és végigkarikáztak a Töltés soron. Irigyelték az ottani gyerekeket, mert azok a kavicsbánya zúzott köveiből kunyhót építhettek maguknak. És azért is, mert minden kiadósabb eső után víz borította el a régi bánya gödrét. A Töltés soriak deszkákon tutajozhattak a vízen. De ha megpillantották a Tó utcaiakat, mindjárt rájuk kiabáltak:

-Mit akartok itt? Tó utcai majomban, feszül a szép nadrág rajta! Vigyázzatok, az úton keresztbe fekszik egy szalmaszál, mindjárt eltaknyoltok! Tűnés innen!

Nagy ritkán azért a Töltés sori gyerekek is megjelentek a Tó utcai játszótéren. Ilyenkor megjátszották ma-

gukat, hogy itt mindent nevetségesnek találnak. Súgdolóztak, összenevettek, és újjal mutogattak a Tó utcaiakra.

Azok meg rájuk kiabáltak:

-Semmi keresnivalótok itt! Töltés sori szeméttelep! Oda valók vagytok!

Tolvajbenda! Jó lenne itt valamit csórni, ugye? Tűnés, de gyorsan!

Így ment ez eleinte, de nem sokáig. S hogy nem így folytatódott, az csakis a Tó utcai Péternek, a Töltés sori Fredlinek, Tóninak és a törököknek köszönhető.

Péter ötéves volt, és ha kint játszott az utcán, két nővére vigyázott rá. De mindig megtalálta a módját, hogy meglépjen tőlük, s ilyenkor kereseshették mindenfelé.

Mikor aztán estefelé előkerült, ártatlanul üldögélt a homokozóban, és mindig ugyanazt mondta:

-Csak éppen körbehajtottam a rollerrel.

És a lányok el is hitték neki. Egyszer azonban már beesteledett, és Péter még mindig nem került elő. A lányok mindenütt keresték, három nagyobb fiú is segített nekik. Végül még a Töltés sorra is elszaladtak.

Útközben egymást rémítették:

-Azt tudjátok, hogy a Töltés soron lakik egy ember, aki már le is volt csukva? Csak nem csinált valamit Péterrel?!

-És cigányok is laknak a Töltés soron! Azt biztosan hallottátok ti is, hogy a cigányok el szokták rabolni a gyerekeket!

Ursula Wörfel nyomán
/folytatjuk/

PILISVÖRÖSVÁR PETŐFI SÁNDOR 9.
alatt MAGYAR, NÉMET és ANGOL
nyelven működő ügyintézői
szolgálatunkat megnyitottuk.

Vállalunk: tolmácsolást,
szakfordítást
idegenvezetést
levelezést,
gépelést
üzletkötést.

Telefon: 06-26-30 297

VÖRÖS & VÖRÖS

MEGNYÍLT!

a

GÁZ ÁSZ. B.T.

Karancs márkaszerviz

GÁZTŰZHELYEK nagy választékban, kedvezményes áron, többféle színben, HÁZHOZZÁLLÍTÁSSAL megvásárolhatók és megrendelhetők!

A nálunk vásárolt gáztűzhelyre 1 ÉV GARANCIÁT vállalunk, ennek lejártá után az alkatrész ellátás és a javítás GARANTÁLT!

MAGÁNSZEMÉLYEK ÉS KÖZÜLETEK FIGYELEM!

Vállalunk: -belső gázszerelést
-komplett tervrajzkészítést
-kéményt, OTP-Tigáz-Meo átadásig.

Anyagbeszerzéssel, szállítással!

Kérjen ingyenes árajánlatot!

Egyéb szolgáltatásaink:

1991. október 1-től:

gázkazánok és cirkógejzírek,
vízmelegítők és gázboylerek,
gázégők és konvektorok,
falimelegítők és egyéb készülékek

GARANCIÁLIS ÉS
GARANCIÁN TÚLI SZERVIZELÉSE,
JAVÍTÁSA
24 órán belül!

NYITVATARTÁS:

Hétfőtől-szombatig 8-16 óra között.

HIBABEJELENTÉS A HÉT MINDEN NAPJÁN!

Címünk: GÁZ Á. SZ. B.T.
Pilisvörösvár, Fő út 27/a

Telefon: 06-26-30-323.

CÉGTULAJDONOS:

BIZINGER ISTVÁN
Pilisvörösvár, Tompa u.40.

KAPOSVÁRI JÓZSEF
Pilisvörösvár, Horgász sor 3